

Motion till riksdagen

1988/89: So501

av Daniel Tarschys m. fl. (fp)

Fortbildning för flyktingar med utländsk vårdutbildning

I Sverige är vi dåliga på att tillgodogöra oss de kunskaper och erfarenheter som finns hos många av de flyktingar som kommer till Sverige. Detta gäller inom många områden, bl. a. vårdområdet. Samtidigt som det råder en akut brist på personal inom delar av vårdsektorn finns det flyktingar med utländska vårdexamina som går sysslolösa.

Universitets- och högskoleämbetet har nyligen presenterat en rapport: Tvåspråkig personal med högskoleutbildning. Vi citerar från denna rapport:

I förordning om legitimation eller annan behörighet för hälso- och sjukvårdspersonal med utländsk utbildning (SFS 1983:751) ges bestämmelser om kraven för att den som genomgått utbildning utomlands skall få legitimation eller annat bevis om behörighet för yrke inom hälso- och sjukvården här i landet. I vissa fall krävs komplettering av utbildningen och/eller praktisk tjänstgöring i nordiskt land för legitimation i Sverige. Samtidigt krävs "för yrket behövliga kunskaper i svenska, danska eller nordiska språket".

Östergötlands läns landsting har i samarbete med invandrarverket och kommunen startat det s. k. SAMY-projektet. SAMY står för Snabbare i arbete för flyktingar med medicinska yrken. Man har gått ut på flyktingförläggningarna i området för att få tag på medicinskt utbildad personal för att avhjälpa bristen på vårdpersonal inom det egna landstinget. Denna kategori invandrare skulle hjälpas fram till svensk legitimation.

Behöriga att delta var de flyktingar med arbets- och uppehållstillstånd som redan hade en högskoleutbildning inom ett medicinskt område. Senare tillkom ytterligare ett antal behöriga som kommunen sett ut. En preliminär bedömning gjordes med bistånd av socialstyrelsen, varvid några flyktingar konstaterades ha en medicinsk utbildning som inte var jämförbar med den svenska.

Etapp 1 inleddes under sommaren 1988 med intensivundervisning i svenska. Kursen kom att omfatta åtta veckor med sex timmars undervisning i svenska per dag. Etapp 2, som inleddes under hösten, kommer att omfatta 40 veckor. Under denna etapp skall deltagarna dels studera svenska på halvtid, dels arbeta på halvtid inom vården och i den miljö där de sedan skall verka.

Projektet omfattar ca 25 personer. Bland dessa finns läkare, sjuksköterskor, psykologer, tandläkare, sjukgymnaster, röntgenassistenter m. fl.

Utbildningen är krävande och förutsätter hög motivation. Arbete inom det egna yrket är just den målsättning som inspirerar till en kraftansträngning. En utvärdering av projektet kommer att göras sommaren 1989. På invandrarverket väntar man sig att andra landsting skall starta liknande projekt.

Stockholms läns landsting har startat ett projekt med likartat syfte. Under januari och februari 1989 anordnas vid vårdhögskolan på uppdrag av hälso- och sjukvårdsförvaltningen en kurs som skall förbereda sjuksköterskor med utomnordisk legitimation inför det av socialstyrelsen anordnade skriftliga medicinska kunskapsprovet. Förutsättning för deltagande är att ha klarat det av socialstyrelsen föreskrivna provet i svenska språket. För de studerande återstår efter avlagt kunskapsprov praktik enligt socialstyrelsens fordringar samt godkänd kurs i socialmedicin och hälso- och sjukvårdsförfattningar. Kursens syfte är att få en snabbare genomströmning till svensk legitimation.

Socialstyrelsen avser enligt uppgift att under en treårsperiod genomföra förändringar i sin bedömningsverksamhet. Styrelsen skall fortsättningsvis arbeta mindre med individuella bedömningar och i stället enbart ha ett övergripande ansvar för verksamheten. Den faktiska prövningen, liksom kompletterande utbildningar, skall ordnas genom att styrelsen köper tjänster hos olika "utbildningsanordnare."

Som framgår av rapporten har en trevande inledning kommit igång för att kunna ge flyktingar med utländsk vårdexamen arbete i Sverige. Med tanke på de resurser som dessa flyktingar utgör och det behov som finns är det angeläget att denna verksamhet utvidgas.

Socialstyrelsen bör enligt vår uppfattning medverka till att fortbildningsinsatserna genomförs i större omfattning än vad som för närvarande planeras. Med hänsyn till rekryteringssituationen bland vårdpersonal torde det i första hand inte vara medel för fortbildningsinsatserna som saknas. Däremot kan det krävas ett omfattande samarbete med skilda utbildningsanordnare.

Enligt vår uppfattning bör regeringen nu ta ett ansvar för att se till att fortbildningsinsatserna samordnas och utvecklas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Hemställan

Med hänvisning till ovan hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utökade insatser för att fortbilda flyktingar med utländsk vårdexamen.

Stockholm den 24 januari 1989

Daniel Tarschys (fp)

Ingrid Ronne-Björkqvist (fp)

Barbro Westerholm (fp)

Ulla Orring (fp)